

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ»

Освітній ступінь: магістр

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво

Освітньо-професійна програма: Сценічне мистецтво

Кількість кредитів: 4,0

Рік підготовки, семестр: I курс, I та II семестри

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно з розкладом

Мова викладання: державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по-батькові	Бучма-Бернацька Ольга Євгеніївна
Контакти	e-mail: o.buchma@kmaecm.edu.ua
Робоче місце:	Факультет сценічного мистецтва
Кафедра	Кафедра режисури та акторського мистецтва
Посада	Завідувач кафедри

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ВИКЛАДАЧА

Ольга БУЧМА-БЕРНАЦЬКА починаючи з 2000 року працює викладачем у КМАЕЦМ. За багаторічну працю має багато випускників, які плідно працюють в Україні та за кордоном, стають переможцями у всеукраїнських та міжнародних фестивалях, мистецьких проєктах. Серед них шоу-театр «ДеСаВі» - Фіналісти шоу «Україна має талант» 4 сезону.

Закінчила Київський державний коледж естрадного та циркового мистецтв, здобувши кваліфікацію артист естради, лялькар (2000 р.).

Член спілки театральних діячів України (з 2003 року).

Здобула освіту бакалавра спеціалізації естрадний спів у КДКЕЦМ 2004 р.).

Отримала диплом бакалавра у КНУТКТ ім. І.К. Карпенка-Карого (режисура театру ляльок) (2007 р.).

Отримала диплом магістра у КНУТКТ ім. І.К. Карпенка-Карого, здобувши кваліфікацію режисер театру ляльок, викладач (2008 р.).

Очолила циклову комісію «Ляльки на естраді» у КМАЕЦМ (2008 р.).

Член міжнародної асоціації лялькарів УНІМА Україна (з 2009 р.).

Захистила дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидат мистецтвознавства (2015 р.).

Очолила кафедру естрадно-сценічних жанрів (2016 р.).

Очолує кафедру режисури і акторського мистецтва (з 2022 р.).

ПРЕЗЕНТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння методикою викладання фахових дисциплін, набуття професійних здібностей ведення лекційних, практичних та інших видів занять та організації навчального процесу у закладах вищої освіти.

Дана навчальна дисципліна дає відповідь на питання, які неодмінно виникають у більшості майбутніх молодих викладачів, і на основі досвіду викладача дає поради щодо планування і проведення занять. Також, дає практичні поради щодо таких аспектів викладацької роботи: розробка курсу, підготовка до першого заняття, організація дискусій, проведення лекції та практичних занять, оцінювання курсових і науково-дослідних робіт, проведення екзаменів, оцінка викладання, а також використання електронних засобів у процесі викладання.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є засвоєння теоретичних основ курсу та набуття відповідних практичних умінь і навичок.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**:

- нормативно правові акти, якими регламентується організація навчального процесу у вищій школі України;
- особливості навчального процесу вищої школи;
- структуру освіти в Україні;
- державний стандарт освіти;
- освітньо-кваліфікаційну характеристику рівнів освіти;

- тести як складову державних стандартів освіти;
 - структуру навчальної та робочої навчальної програми;
 - форми організації та навчання у вищому навчальному закладі.
 - оволодіння теорією, методикою та методологією організації навчального процесу.
- Набуття навичок самостійного пошуку шляхів прояву власної педагогічної індивідуальності;

вміти:

- застосовувати отримані знання і уміння в педагогічній та науково-методичній діяльності;
- розробляти навчальні і робочі програми з фахових дисциплін;
- написати опорний конспект та проводити лекції з фахових дисциплін;
- розробляти плани та проводити семінарські, практичні, лабораторні, індивідуальні та інші види занять з фахових дисциплін;
- проводити поточні та семестрові контролю заняття з фахових дисциплін.

ОПИС КУРСУ

Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки – I	Кількість кредитів ECTS – 4	Рік підготовки – I
Модулів – 2	Семестр – I, II	Модулів – 2	Семестр – I, II
Змістових модулів – 6	Лекції – 32 год.	Змістових модулів – 6	Лекції – 8 год.
Загальна кількість годин – 120	Практичні – 28 год.	Загальна кількість годин – 120	Практичні – 4 год.
	Індивідуальні – 0 год.		Індивідуальні – 0 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Самостійна робота – 60 год.	Семестрових годин для заочної форми навчання: аудиторних – 12	Самостійна робота – 108 год.
	Форма контролю – II сем., екзамен		Форма контролю – II сем., екзамен

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні теоретичні та практичні задачі і проблеми у галузі сценічного мистецтва або у процесі навчання, що передбачає проведення дослідження або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК2. Здатність застосовувати фундаментальні знання у практичних ситуаціях. ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК6. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК13. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК4. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності. СК11. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні. СК14. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПР01. Володіти культурою мислення, здатністю до узагальнення, аналізу і синтезу в професійній діяльності.
- ПР03. Володіти державною мовою України, культурою висловлювання, вмінням логічно будувати власне мовлення (письмове та усне).
- ПР06. Вміти адекватно сприймати критику і знаходити відповідні шляхи реагування на неї, критично оцінювати власну діяльність та її результати.
- ПР07. Вміти адекватно оцінювати нову ситуацію та здійснювати пошук можливостей до адаптації та дії в її умовах.
- ПР09. Вміти виявляти, ставити та вирішувати проблеми, аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.

ПР10. Вміти застосовувати й удосконаливати навички міжособистісної взаємодії.
 ПР23. Володіти професійною лексикою, грамотно використовувати її у подальшій професійній діяльності.
 ПР26. Вміти здійснювати спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю щодо питань сценічного мистецтва.
 ПР27. Вміти передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід різноманітними шляхами та засобами. Самостійно розробляти педагогічні методики викладання фахових дисциплін (відповідно спеціалізації) (практичну і теоретичну їх складові).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Дисципліна «Методика викладання фахових дисциплін» включає в себе такі методи навчання як: словесні, практичні, методи колективної розумової діяльності, самостійної роботи. Форми навчання з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін» є лекційні заняття, практичні заняття, та самостійна робота студента.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Назви змістових модулів і тем	Денна форма навчання					Заочна форма навчання				
	Кількість годин									
	Всього	Лекції	Практичні	Індивідуал	СРС	Всього	Лекції	Практичні	Індивідуал	СРС
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Вступ до курсу. Термінологія, поняттєвий апарат										
Тема 1.1. Основні поняття з педагогіки, її принципи та напрямки	6	2			4	8.25	0.25	2		6
Тема 1.2. Планування заняття	8	2	2		4	4.25	0.25			4
Разом за змістовим модулем 1	17	4	2		8	12.5	0.5	2		10
Змістовий модуль 2. Підготовка до методики викладання										
Тема 2.1. Структура ВНЗ та основні нормативні документи викладача	5	1			4	4.25	0.25			4
Тема 2.2. Добір та пошук матеріалів до курсу	5	1	2		2	4.25	0.25			4
Тема 2.3. Підготовка програми.	13	3	2		6	10.50	0.50			10
Разом за змістовим модулем 2	21	5	4		12	19	1			18
Змістовий модуль 3. Перші кроки у методиці викладання										
Тема 3.1. Перше знайомство	6	2	2		2	11	1			10
Тема 3.2. Динаміка навчального процесу	4	1	1		2	4.25	0.25			4
Тема 3.3. Робота з пасивними, активними, конфліктними студентами	4	1	1		2	2.25	0.25			2
Тема 3.4. Лекційні, практичні та індивідуальні заняття	5	1	2		2	6.5	0.5			6
Тема 3.5. Тренінги та їх різновиди	6	2	2		2	4.5	0.5			4
Разом за змістовим модулем 3	25	7	8		10	28,5	2,5			26
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 1	60	16	14		30	60	4	2		54
Модуль 2.										
Змістовий модуль 4. Проведення дискусій.										
Тема 4.1. Види дискусій та їх форми	6	2	2		2	4,5	0.5			4
Тема 4.2. Семінар – дискусія. Початок та підтримка семінара-дискусії	6	2	2		2	4,5	0.5			4
Тема 4.3. Рольові ігри, круглі столи, інші форми колективного навчання	6	2	2		2	4,5	0.5			4
Разом за змістовим модулем 4	18	6	6		6	13,5	1,5			12
Змістовий модуль 5. Студентські дослідницькі роботи										
Тема 5.1. Проекти та їх види	6	1	1		4	4.5	0.5			4
Тема 5.2. Попередження і боротьба з плагіатом	3	1			2	4,25	0.25			4

Тема 5.3. Оцінювання письмових робіт та обговорення їх результатів	4	1	1	2	4,25	0.25			4
Тема 5.4. Виступи на студентських конференціях	14	2	2	10	18,25	0.25	2		14
Разом за змістовим модулем 5	27	5	4	18	29,25	1.25	2		26
Змістовий модуль 6. Форми педагогічного контролю у ЗВО									
Тема 6.1. Залік. Особливості проведення диференційованих практичних заліків	3	1	1	1	2,25	0.25			2
Тема 6.2. Екзамен. Тести та білети	3	1	1	1	4,25	0.25			4
Тема 6.3. Особливості проведення практичних екзаменів у мистецьких ЗВО	3	1		2	4.25	0.25			4
Тема 6.4. Критерії оцінювання практичного показу	6	2	2	2	6,50	0.50			6
Разом за змістовим модулем 6	15	5	4	6	17,25	1.25			16
РАЗОМ ЗА МОДУЛЕМ 2	60	16	14	30	60	4	2		54
Разом годин	120	32	28	60	120	8	4		108

ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка за національною шкалою	
Сума балів	Оцінка ECTS	для екзамену, диф. заліку курсової/магістерської роботи	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
74-79	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Система накопичення балів

Вид контролю	Кількість, відповідно до робочої програми	Максимальна кількість балів
Модульний контроль	2	max 100
Самостійна робота	1	max 100
Максимальна кількість балів, яку можна набрати за семестр на 1 ПК = 100 балів		ПК (300) + СР (100)
Всього: ПК1, ПК2, ПК3		
Екзамен	1	max 100
Формула до екзамену	$300:3 \cdot 0,5 = 50$ – результат оцінки до екзамену $100 \cdot 0,5 = 50$ – результат екзамену $50+50 = 100$ – підсумкова оцінка за екзамен	

Підрахунок балів з дисципліни з семестровим контролем «екзамен»

Сума балів за всі проведені поточні контрольні (модульні та самостійна робота) заходи (max 100 балів за кожен): 2 (модульний контроль 1, модульний контроль 2, самостійна робота) * 0,5 (постійний екзаменаційний коефіцієнт) = результат оцінка до екзамену (диференційованого заліку).

Екзамен (диференційований залік) оцінюється max 100 балів * 0,5 (постійний екзаменаційний коефіцієнт) = результат екзамену (диф.заліку).

Підсумкова оцінка за екзамен (диф.залік) = результат оцінка до екзамену (диференційованого заліку) + результат оцінка екзамену (диференційованого заліку).

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022. 180 с.
2. Скляр А. В. Методичні вказівки до вивчення курсу «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі». Дніпро, 2019. 18 с.
3. Нарожна Н. І. Методика викладання фахових дисциплін. Київ : Ліра - К, 2017. 152 с.

Допоміжна

4. Брінклі А., Десантс Б. Мистецтво бути викладачем. Київ : 2003. 142 с.
5. Бидарчук Е. Основи психології та педагогіки: Курс лекцій. Київ : МАУП, 2001. 168 с.
6. Дзюба П. А., Зайцева Т. А. Посібник до вивчення дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін в вищій школі». Дніпропетровськ : Ліра, 2015. 24 с.
7. Курбас Л. Філософія театру. Харків-Київ : Основи, 2022. 920 с.
8. Лягущенко А. Український театр. Видатні діячі та менеджмент. Київ : Мистецтво, 2021. 496 с.
9. Неупокоев Р. В. Основне завдання неklasичної режисури. Сучасні досягнення в галузі культури і мистецтва: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції 26.04.2019 р. Київ : КНУТКТ імені І. К. Карпенка-Карого, 2019. С.40-43.
10. Никоненко Р. М. Тілесна виразність актора у теоретичних поглядах та сценічній практиці ХХ – початку ХХІ ст. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 3. С. 280-285.
11. Никоненко Р. М. Пластична режисура : монографія. Київ : Центр КНУКіМ, 2021. 181 с.

Інформаційні ресурси

12. Вища освіта. Інформаційно-аналітичний портал про вищу освіту в Україні та за кордоном. URL: <http://vnz.org.ua> (дата звернення 27.08.2023).
13. Євро Освіта. URL: <http://euroosvita.net> (дата звернення 27.08.2023).
14. Європейські стандарти та рекомендації щодо внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості вищої освіти. URL : <http://www.enqa.eu> (дата звернення 27.08.2023).
15. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://imzo.gov.ua/> (дата звернення 27.08.2023).
16. Матеріали Українських науково-практичних конференцій КМАЕЦМ. URL: https://kmaesm.edu.ua/pro-akademiyu/struktura-akademiyi/naukova-diyalnist/konferencziyi__ (дата звернення 27.08.2023).
17. Матеріали конференцій КНУКіМ. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/materiali-konferenciy/> (дата звернення 27.08.2023).
18. Національний інформаційний центр академічної мобільності Enic Ukraine. URL : <https://enic.in.ua/index.php/ua/> (дата звернення 27.08.2023).
19. Освіта в Україні і за кордоном. URL: <http://osvita.ua> (дата звернення 27.08.2023).
20. Освітній в Україні та світі. URL: <http://pedpresa.com> (дата звернення 27.08.2023).
21. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (дата звернення 27.08.2023).
22. Сайт Національної академії педагогічних наук України. URL: <https://naps.gov.ua/> (дата звернення 27.08.2023).

ПОЛІТИКА КУРСУ

Відвідування є важливим компонентом цього курсу з огляду на складність дисципліни. В умовах дистанційного навчання форма проведення спілкування - онлайн.

Повторне виконання завдання є можливим у разі наявності серйозних причин для невиконання завдання в перший раз (хвороба, підтверджена документально, відсутність технічних можливостей бути онлайн або виконувати завдання, відсутність необхідного матеріалу).

Виправлення низької оцінки можливе в разі виконання студентом додаткового завдання в межах теми, даного викладачем. Всі завдання мають бути виконані. В разі очного навчального процесу – всі практичні мають бути оцінені, в разі дистанційного навчання – всі завдання мають бути здані шляхом завантаження робіт у Google Classroom.

Академічна доброчесність та плагіат. Плагіат (запозичення авторського доробку третіх осіб без посилання на першоджерела) є неприпустимим, якщо йдеться про письмове завдання). Студент зобов'язаний опрацювати джерела за темами, що дасть йому змогу робити власні висновки за всіма темами та розвине критичне мислення.